

טובים השנים מן האב

מקור

"טובים השנים מן האחד, אשר יש להם שכר טוב בעמלם." (קהלת ד, ט)

הסבר

טוב יותר להיות בשניים (או יותר) מאשר לבד. כיוון שלשני אנשים יש יותר כוח לפעול ולעשות מאשר ליחיד. "לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו". בפרשת בראשית אחרי שברא ה' את האדם, הוא מחליט לברוא לצדו את האישה כדי שהאדם לא יהיה לבד. פתגם בעל משמעו דומה קיים גם בשפת היידיש (שבה דיברו יהודי אירופה) והוא נולד כנראה מעיון בפסוק זה. "לא טוב להיות בודד גם בגן עדן". גם בגן עדן, מקום טוב אשר לא חסר בו שום דבר, לא טוב להיות לבד. ופתגם ערבי פלסטיני מדבר על החשיבות של הזולת בחיינו. "יד אחת לא יכולה למחוא כפיים." כדי להצליח למחוא כפיים אנו זקוקים לשתי ידיים. ומובן מכך ששני אנשים יכולים לעשות הרבה דברים שאדם אחד לבד לא יצליח.

לדין

- הסבירו את הפתגם ותנו דוגמאות מחייכם שידגימו את הפתגם.
- איך אני אוהב לשחק – לבד או עם חברים?
- מה אני אוהב לעשות לבד, ומה עם חברים.

פעילות

- נסו להתנדנד בחצר לבד, לשחק לבד בכדור, לשחק לבד באבא ואמא... האם זה אפשרי?
- משחקים בזוגות:
משחק זיכרון בתנועה (מחיאית כף, סיבוב, עמידה על רגל אחת וכו...)
- ילדי הגן נחלקים לזוגות. כל זוג בוחר תנועה המשותפת לו. 'מערבבים' בין הזוגות, ועל ילד אחד מוטל לגלות מיהם הזוגות. בכל תור הוא בוחר שני ילדים שיציגו לו את התנועה שבחרו, עד שהוא מוצא התאמה בין הזוגות.
- המחזה של סיפור: אליעזר והגזר מאת ליון קיפניס
- נשוחח עם הילדים על שיתוף פעולה ועזרה של האחד לשני, כשרק בכוחות משותפים הצליחו להוציא את הגזר.

אליעזר והגזר | פרפר נחמד

אליעזר והגזר

בוא שכן קרוב מאד רחוק

מקור

“רַעַךְ וְרַע אָבִיךָ אֶל מַעֲזֵב וּבֵית אָחִיךָ אֶל תְּבוּא בְּיוֹם אֵידֶךָ, טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאֵח רָחוֹק.” (משלי כז, פסוק י)

הסבר

לפעמים שכן או חבר שגר קרוב ויכול לעזור במהירות עוזר לנו יותר מקרוב משפחה שגר רחוק. לפעמים יש חבר שאתה מרגיש שהוא קרוב לך ברוחו, ויותר משמעותי לגביך מאשר בן משפחה שאתה לא מרגיש קירבה נפשית אליו.

דיון

- הסבירו את הפתגם ותנו דוגמאות מחייכם שידגימו את הפתגם.
- ספרו על שכנים שלכם שהם חברים קרובים שלכם או של ההורים.
- האם יש לכם שכנים שהם גם קרובי משפחה?
- אילו קשרים יכולים להיווצר עם שכנים? מה כדאי לעשות כדי להתקרב אליהם?
- שוחחו עם השכנים של הגן וחשבו על פעילות נחמדה שאפשר לעשות יחד איתם: שלט לכבוד חג שמתקרב, משלוח מנות ועוד

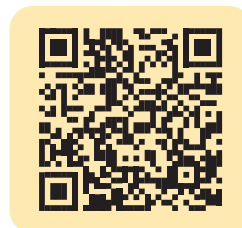
סיפור

דירה להשכיר | לאה גולדברג

ברחוב ירמיהו | ליבי דאון ולנה גבירמן

פעילות

- המחזוזה יחסים חבריים עם שכנים. (לדוגמה: שכנה שבאה לבקש כוס חלב מאמא והן משוחחות בידידות, חבר מהשכונה שבא לבקר כשאני חולה, שכן מבוגר שמחזיר לי כדור שהתגלגל לגינה שלו...).
- המחזוזה את הסיפור דירה להשכיר.

הווי מקבל כל אדם 2022 פנים יפות

מקור

מסכת אבות א, יד טו - "שמאי אומר:
עשה תורתך קבע, אמור מעט ועשה הרבה; והוי מקביל את כל האדם, בסבר פנים יפות".

הסבר

צריך להשתדל לקבל את פניו של כל אדם שבא אלינו בסבר פנים יפות כלומר בנעימות, בנימוס, בשמחה ובכבוד.
סבר - הבעת פנים, סבר פנים יפות - בפנים מאירות ובהבעת פנים שמחה.

לדין

- הסבירו את הפתגם ותנו דוגמאות מחייכם שידגימו את הפתגם.
- האם קרה לך שבאת לבקר חבר וקיבלו אותך בסבר פנים לא יפות? איך הרגשת?
- למה חשוב לקבל כל אדם בשמחה?
- איך מרגיש אורח כשמקבלים את פניו בכעס או באדישות?
- איך נקבל את פניו של אורח שנכנס לבית שלנו?

פעילות

- התחלקו לזוגות. ילד אחד יהיה אורח וילד שני מארח. המחזוז פעם אחת כשאתם מקבלים את האורח בסבר פנים יפות ופעם אחת כשאתם מקבלים אותו בחוסר חשק או באדישות. האורח יגיב לפי קבלת הפנים.
- נכין יחד מרק/עוגיות ונזמין אורחים לאכול איתנו (גן שכן, ילדי בית ספר ועוד...)
- נכין שלט משותף לכניסה לגן, שמברך את כל באי הגן, או שלט "ברוכים הבאים" שכל ילד/ה מכין לביתו.

סיפור ושיר

סבא בישל מרק | אפצי וסיפור

ענק בישל מרק | נתי בית

לבד על המרובד | בריאן וילדסמית

שיר

האורח | הכל עובר חביבי

יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך

מקור

סדר נזיקין, מסכת אבות ב, י' - "רבי אליעזר אומר, יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך, ואל תהי נוח לכעוס, ושוב יום אחד לפני מיתתך..."

הסבר

חברך הוא הזולת, כל אדם, וכבודו צריך להיות חשוב לך כמו הכבוד שלך. התנהג אל אחרים כמו שהיית רוצה שיתנהגו אליך. פתגם בעל משמעות דומה: 'ואהבת לרעך כמוך'.

לדין

- הסבירו את הפתגם ותנו דוגמאות מחייכם שידגימו את הפתגם.
- באיזה אופן אנחנו מכבדים את חברנו?
- מה נוכל לעשות כדי ליצור אווירה נעימה ומכבדת?

דין

מדרש

ליפול לאש כדי לא לבייש

בשכנות למר עוקבא גר איש עני. כל יום היה מר עוקבא מניח לו מטבעות כסף סמוך לדלת ביתו, כדי שיוכל לקנות לעצמו אוכל. יום אחד חשב העני לעצמו: "מעניין מי עושה לי את הטובה? מי זה שמניח לי כל יום כסף בפתח הבית?" החליט אותו עני להסתתר ולראות מי זה אותו אדם שגומל אתו חסד. באותו היום הלכו מר עוקבא ואשתו כדי לשים את מטבעות הכסף כהרגלם. העני, שהסתתר בקרבת מקום, ראה את מר עוקבא ואשתו מניחים את המטבעות ויצא אליהם, אך הם ברחו מפניו והתחבאו בתוך תנור שעדיין להטו בו הגחלים. הם העדיפו להיכנס לתנור הלוהט ולהסתכן בכוויות, ובלבד שלא לבייש את העני, אם ידע מי הם האנשים הדואגים למחסורו ויתבייש מהם.

(מעובד על פי כתובות, ס"ז, ע"ב)

- כיצד נהגו מר עוקבא ואשתו בשכנם העני?
- מדוע היה להם חשוב לעזור לו, אך היה חשוב להם גם שלא יגלה את זהותם?
- מר עוקבא ואשתו דאגו לעני לכסף אך גם דאגו לכך שלא יפגע כבודו ושלא יתבייש. איך אנחנו יכולים לכבד את החברים שלנו ולדאוג להם?

מעשה בחתוליים | ע' הלל
בביצוע מארש דונדרומה

אדרבא | עמיר בניון ואברהם פריד

כששניים רבים השלישי אולף את הכובע

מקור הפתגם משפת היידיש, שפתם של יהודי מזרח אירופה.

הסבר:

"כששניים רבים השלישי חוטף את הכובע" - לפעמים כאשר שני אנשים רבים על משהו, הם עסוקים כל כך במריבה ולא שמים לב שהדבר שרבו עליו איננו עוד, הוויכוח כבר איבד את סיבתו, שני הצדדים הפסידו, ולעיתים מישהו אחר נהנה מכך.

פתגם דומה מוכר בקרב יהודי אתיופיה: "כששני כלבים רבים החתול חוטף את הפרוסה"

לדין

- הסבירו את הפתגם ותנו דוגמאות מחייכם שידגימו את הפתגם.
- על מה רבים בפתגם הראשון ועל מה רבים בפתגם השני?
- מה הלקח שאפשר ללמוד מן הפתגמים?
- ספרו על מקרה הדומה לפתגמים, שקרה אצלכם בגן. מה עשיתם?

פעילות

- סדרו את הציורים בסדר הנכון.

שיר

אל תכה זה לא נאה | שרה לוי תנאי

שיר המריבה | כוח האחיות

רצונו של אדם כבודו

מקור

אפשר שאין רבי ישמעאל נוהג בכבוד אבותיו? אמרו לה: מה עשה לך? אמרה: בשעה שיצא מבית הועידה אני רוצה לרחץ את רגליו ולשתות את אותם מים, והוא לא מניח לי. אמרו לו: הואיל והוא רצונה - הוא כבודה [ירושלמי פאה דף ג, עמוד ב']. הסבר לסיפור: אמו של רבי ישמעאל אמרה שבנה לא נוהג בה בכבוד כי אינו מרשה לה לרחוץ את רגליו לשתות את המים. אמרו החכמים לרבי ישמעאל כבד את רצונה.

הסבר

אנחנו מכבדים את הרצון של חברינו, ומשתדלים שהדברים יהיו כפי שהם רוצים, גם אם לפעמים זה קשה או מכביד עלינו, או שנראה שבקשתו אינה מכבדת את עצמו.

לדין

- הסבירו את הפתגם ותנו דוגמאות מחייכם שדיגימו את הפתגם.
- מדוע חשוב לכבד את רצונו של כל אדם?
- האם כל דבר שאדם ירצה צריך לכבד? (למשל אם מישהו ירצה לעשות דבר שעלול לפגוע באדם אחר?)

פעילות

- התחלקו לזוגות. כל ילד יספר לבן הזוג שלו מה הוא רוצה, ובן הזוג יצטרך לספר מה החבר רצה ולחשוב על דרך למלא את רצונו.
- לערוך ארוחת בוקר משותפת המכילה חומרי גלם ומצרכים שונים (ממרחים, ירקות, גבינות...). להתחלק לזוגות וכל ילד יכין לרעהו את הכריך כפי שבן הזוג אוהב אותו.
- או סלט פירות - כנ"ל.

סיפור

שבעה אכלנים משונים | מרי אן הוברמן

